

Dosarul nr. 1re-33/2023

1-19197811-01-1r/e-22022023

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Eremciuc Ghenadie și Daguța Sergiu,

a examinat, fără participarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 noiembrie 2020, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2022, de către

Verdeș Ion Xxxxx, născut la xxxxx,
domiciliat în Xxxxx.

A C O N S T A T A T

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 iunie 2019, a fost respinsă ca fiind depusă peste termen cererea deținutului Verdeș Ion privind acordarea unei despăgubiri în mărime de 480 000 (patru sute optzeci) lei pentru condițiile inumane și degradante de detenție, în temeiul art. 473² – 473⁴ Cod de procedură penală.

Instanța de judecată a constatat că, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Astfel, instanța a constatat că Verdeș Ion a executat pedeapsa închisorii în perioada 19 octombrie 2000 - 18 august 2009.

Prin urmare, a fost reținut că Verdeș Ion din 18 august 2009, nu se deține în Penitenciarul nr.13 sau în alt penitenciar, astfel că ultimul a omis termenul de 4 luni de la intrarea Legii în vigoare.

2. Petiționarul Verdeș Ion, a contestat cu recurs încheierea, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea depusă să fie admisă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2019, au fost admis recursul depus de către petiționarul Verdeș Ion, casată încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 iunie 2019 cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a indicat că, termenul de adresare expiră după 4 luni de la apariția dreptului de adresare, însă potrivit materialelor cauzei, cererea a fost expediată în adresa instanței prin poșta electronică la 30 aprilie 2019, însă aceasta a fost înregistrată la 02.05.2019, fapt ce indică că cererea a fost depusă în interiorul termenului de 4 luni menționat, adică a fost depusă în termen.

4. Prin încheiere Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 21 februarie 2020 a fost admisă parțial plângerea petiționarului Verdeș Ion împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

A fost constatat că, Verdeș Ion s-a deținut în perioadele 17 mai 2007-12 iulie 2007; 4 octombrie 2007-11 octombrie 2007; 29 octombrie 2007-20 decembrie 2007; 17 iulie 2008-07 august 2008, 18 septembrie 2008-04 decembrie 2008 în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în total o perioadă de 213 (două sute treisprezece) zile.

În condițiile art.473⁴ alin. (5) Cod de procedură penală a fost acordată în calitate de despăgubire condamnatului Verdeș Ion sumă 10650 (zece mii șase sute cinci zeci) lei, câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, în rest plângerea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

5. Petiționarul Verdeș Ion a depus recurs împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 21 februarie 2020, solicitând casarea încheierii, pronunțarea unei noi hotărâți prin care plângerea depusă de către Verdeș Ion să fie admisă integral.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2020 a fost admis recursul depus de Verdeș Ion, încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 21 februarie 2020 a fost casată cu trimiterea cauzei la rejudecare de către un alt complet de judecată.

7. Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 24 noiembrie 2020 a fost admisă parțial plângerea petiționarului Verdeș Ion împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

A fost constatat faptul că, petiționarul Verdeș Ion a fost deținut în Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.4 - Cricova, pe o perioadă de 2669 (două mii șase sute șaiszeci și nouă) zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a explicat lui Verdeș Ion, că este în drept să se adreseze cu acțiune separată în procedura contencioasă în vederea reparării prejudiciului cauzat pentru condiții precare de detenție, dacă va considera de cuviință.

8. Petiționarul Verdeș Ion și directorul adjunct, al Penitenciarului nr.4. inspector principal de justiție Falcă Vitalie au depus recursurile împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 noiembrie 2020, solicitând casarea acesteia.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021 a fost respins ca fiind nefondat recursul declarat de directorul adjunct, inspector principal de justiție al penitenciarului nr.4, Vitalie Falcă și recursul petiționarului Verdeș Ion cu menținerea încheierii contestate.

10. Petiționarul Verdeș Ion, a depus recurs în anulare, solicitând admiterea cererii, casarea încheierii din 24 noiembrie 2020 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care plângerea depusă să fie admisă.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 noiembrie 2021, a fost declarat inadmisibil recursul în anulare, a petiționarului Verdeș Ion împotriva deciziei Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021 din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

12. Petiționarul Verdeș Ion a declarat recurs în anulare, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 noiembrie 2020 precum și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021.

13. Ulterior, prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2022, a fost declarat inadmisibil recursul în anulare, a lui Verdeș Ion împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

14. Petiționarul a declarat din nou recurs în anulare, prin care a solicitat casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 noiembrie 2020, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2021 și a deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2022, admiterea plîngerii privind despăgubirile în mărime de 580000 lei în urma detenției în condiții inumane și degradante, cu încasarea prejudiciului cauzat.

15. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs în anulare remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, și anume hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală - adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată rezultă că, decizia contestată de către petiționarul Verdeș Ion, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs din speța este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat de petiționarul Verdeș Ion, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

16. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către Verdeș Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2022, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **13 iulie 2023.**

Președinte

Guzun Ion

Judecătorii

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu